

OFICINA INICI A LA PROFESSIÓ

Manual per a l'inici de l'activitat

Informació FISCAL

2022

COAC

arquitectes.cat

ÍNDEX

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia **3**

Obligacions fiscals i comptables **4**

Llibres registre obligatoris **5**

Exemple de factura i obligacions formals **6**

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària **7**

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

IMPLICACIONS I OBLIGACIONS FISCALS I DE PREVISIÓ SOCIAL QUAN S'INICIA UNA ACTIVITAT PER COMPTE PROPI

Relació de gestions a realitzar:

Per poder exercir com a arquitecte/a és necessari complir els següents requisits:

- 1 Estar inscrit en el Col·legi Professional corresponent i disposar de la titulació necessària per a la professió (grau d'arquitectura).
- 2 Notificar a l'Agència Tributària (Ministeri d'Economia i Hisenda), mitjançant el Model 037, l'epígraf d'IAE (impost d'activitats econòmiques), els Impostos corresponents d'acord amb l'activitat que realitzarà: IVA, Pagaments a compte, Retencions de treballadors, Col·laboradors, Lloguers.
S'ha de d'informar si es tindrà local afecte o no, si l'activitat serà subjecte a IVA (quan dins l'activitat hi ha part exempta d'IVA i part subjecte) s'ha d'optar per la prorrata d'IVA. També es comunica si es té obligació o no de fer el model 130 (pagament trimestral a compte de renda). Si els ingressos són amb IRPF perquè es factura a una empresa o a un altre professional no cal fer el 130, però quan es combina amb factura a particular, si els ingressos amb IRPF són almenys un 70% del total dels ingressos o més no es té obligació de fer aquest model i si es menys si que es obligatori.

A efectes del IRPF es pot acollir al següent règim:

- 3 **Estimació Directa Simplificada:** quan els ingressos són inferiors a 600.000 euros. Tindrà obligació de portar Llibres Registre de Factures d'ingressos, de despeses i de bens d'inversió.
- 4 **Estimació Directa Normal:** quan els ingressos són superiors a 600.000 euros. Haurà de portar comptabilitat segons el Codi de Comerç.

En cas de treballar amb algun país de la Unió Europea cal:

- 5 Tramitar l'alta en el Registre d'Operadors Intracomunitaris a hisenda amb el model 036.
- 6 Gestionar al Ministeri de la Seguretat Social, amb la mateixa data que consta en l'alta censal (model 037), l'Alta en el Règim de Treballadors Autònoms o mutualitat professional de Previsió Social alternativa HNA.
El model de Seguretat Social és el Ta521, en el cas de nous autònoms hi ha tarifes reduïdes. Es pot consultar a la mateixa seguretat social o a l'assessor en el moment de l'alta. (es necessari disposar de certificat digital).
- 7 Assegurança de Responsabilitat Civil Professional (R.C.).
- 8 Obligatòriament, s'haurà de registrar en els llibres de DESPESES – BÉNS D'INVERSIÓ I INGRESSOS, totes les factures que generi l'activitat.
- 9 Si necessita un despatx per desenvolupar l'activitat, s'haurà de presentar a l'Ajuntament la Comunicació d'Obertura d'Establiment. En conseqüència, es genera l'Impost Municipal de Residus Industrials que es fa efectiu anualment.

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

OBLIGACIONS FISCALS I COMPTABLES

A.

Trimestralment

cada mes d'ABRIL, JULIOL, OCTUBRE i GENER. (Terminis de presentació de l'1 al 20) s'ha de presentar la declaració de l'IVA (Mod. 303).

A més, si s'escau per la seva situació professional, els Pagaments a Compte de Renda (Mod. 130); les retencions a compte dels lloguers satisfets de locals de negoci (Mod. 115) i les retencions a compte dels col·laboradors o treballadors (Mod. 111).

B.

Anualment

hauran de presentar:

- Resum de l'IVA (Mod. 390). Entre el dia 1 i el 30 de Gener.
- Declaració de l'IRPF (Mod. D100, D101) Entre el dia 1 de Maig i el 30 de Juny de l'any següent a l'exercici finalitzat.
- Model 184 per a Entitats en Règim d'atribució de Rendes (CB, SCP, etc.) termini 31 de Gener.

A més si escau per les declaracions trimestrals presentades:

- Resum Anual de l'IRPF de Col·laboradors o Treballadors (Mod. 190) entre el dia 1 i 30 de gener.
- Resum Anual de les Retencions sobre Lloguers (Mod. 180) entre el dia 1 i 30 de gener.
- Model 347: Declaració d'operacions superiors a 3005.06€, tant de clients com de proveïdors (sempre que no estiguin subjectes a IRPF). Termini fins a 31 de Gener de cada any.

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

LLIBRES REGISTRE OBLIGATORIS

És OBLIGATORI portar els llibres de registre (despeses/ingressos/béns d'inversió) en format Excel, s'ha de relacionar les factures ordenades cronològicament i numerades, consignar la data, CIF i nom del proveïdor o client, desglossar la base imposable, el tipus d'IVA, l'import de l'IVA i total factura.

1. Obligació d'alta a la seguretat social o HNA

La legislació de la Seguretat Social estableix com a norma que s'està obligat a donar-se d'alta al Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA) si es realitza de forma habitual, personal i directa una activitat econòmica a títol lucratiu, sense subjecció a contracte de treball, encara que s'utilitzi el servei remunerat d'altres persones, siguis o no titular d'empresa individual o familiar.

L'obligatorietat de donar-se d'alta d'autònoms és independent del nivell d'ingressos i del temps dedicat a aquesta activitat. El que prima és que sigui una activitat per compte propi i que es realitzi de forma habitual. Però el concepte "habitual" és estricte, ja que es considera habitual tant el que dedica 50 hores a la setmana al seu negoci com al que dona unes classes en una acadèmia dues tardes a la setmana. Per a un establiment a peu de carrer, només el fet d'obrir ja implica que es consideri habitual i el mateix es podria aplicar per a un negoci online.

2. El salari mínim (SMI) i els autònoms

L'any 2007 el Tribunal Suprem va dictar una sentència que afirma que no es necessari donar-se d'alta com a autònom si els ingressos són inferiors al SMI. A Espanya és comú publicar l'SMI dividit en 14 pagues. Per a 2022, l'SMI està establert en 1.000€/mes, és a dir, serien 14.000€ a l'any. D'aquestes 14 pagues, 2 són prorratejades segons consideri l'empresa.

Des de llavors s'han donat casos d'autònoms que en ser sancionats han fet recurs i han aconseguit que els jutges els donin la raó en haver demostrat uns ingressos inferiors al SMI. Ara bé, en tractar-se de jurisprudència i no existir claredat a la normativa, la interpretació dels tribunals pot variar.

En diverses consultes a la Seguretat Social ens confirmen que aquest és un assumpte en el qual existeix un buit normatiu i una manca de criteri interpretatiu únic, per la qual cosa, davant del risc de sancions, és totalment recomanable fer l'alta a la HNA o a la Seguretat Social des del primer moment en què iniciem l'activitat.

En tot cas, amb les condicions especials de HNA per als nous mutualistes; i amb l'ampliació del termini de la tarifa plana del RETA de 50 euros pels 12 primers mesos i reduccions per al segon any, en cas de nous autònoms i la possibilitat de donar d'alta i baixa del RETA fins a tres vegades a l'any i pagar per les dates reals i efectives d'alta i baixa, resulta menys costós complir amb aquesta obligació legal.

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

EXEMPLE DE FACTURA I OBLIGACIONS FORMALS

Model de factura d'ingrés d'un arquitecte/a a un client autònom, empresa o comunitat de propietaris (amb IRPF), si es factura a un particular, s'emetrà sense IRPF.

ARQUITECTE/A QUE EMET FACTURA

Nom -----
 Adreça -----
 Municipi -----
 DNI -----

Barcelona, (data emissió factura)

EMPRESA CLIENT

Nom -----
 Adreça -----
 Municipi -----
 CIF -----

Factura Núm

Honoraris professionals

Base Imposable	600,- €	600,- €
21% IVA	+ 126,- €	+ 126,- €
15 o 7% IRPF	- 90,-€	- 42,- €
TOTAL	636,- €	684,- Euros

Rebut: (signatura)

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

RELACIÓ DE LES PRINCIPALS DESPESES I CRITERIS DE L'ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA

Per deduir qualsevol despesa (tant per IVA com per IRPF) és OBLIGATORI disposar de factura nominativa que ho acrediti, hi han d'aparèixer les dades completes de qui presta el servei i de qui el rep. No són vàlids ni els tiquets de caixa ni les factures simplificades.

Aquesta relació de despeses és bastant unificada per a totes les activitats professionals, cadascú en particular ha de seleccionar els apartats que s'ajustin al desenvolupament de l'activitat. Pot variar el plantejament segons l'àrea de treball: local, comarcal, regional, nacional o internacional.

És imprescindible que tots els béns d'inversió que siguin afectes a l'activitat (vehicle, ordinador, etc.) siguin de propietat i d'ús exclusiu per a l'activitat professional, per demostrar i justificar-ne l'exclusivitat tal com exigeix la Llei.

No s'admet com a deduïble cap despesa que no sigui estrictament necessària pel desenvolupament de l'activitat professional. (Exemple: vestuari de treball, rentat de cotxe, ulleres, etc.)

Citem els arguments que l'AEAT i la Direcció General de Tributs aporten a la majoria de les seves consultes vinculants relacionades amb despeses deduïbles:

Per a la imputació temporal dels rendiments d'activitats econòmiques s'aplica la normativa reguladora de l'Impost de societats:

- Els ingressos i despeses derivades de les transaccions o fets econòmics s'imputaran al període impositiu en què efectivament es prestin els serveis, d'acord amb la normativa comptable, amb independència de la data del seu pagament o del seu cobrament, respectant la deguda correlació entre ingressos i despeses.
- Els donatius i liberalitats (despeses que es poden considerar personal i no per l'activitat professional), no es consideren despeses deduïbles, però no s'entendran com a tals, les despeses per atencions a clients o proveïdors ni els que d'acord als usos i costums s'efectuïn al personal de l'empresa ni els realitzats per promocionar, directa o indirectament, la venda de béns i prestació de serveis, ni els que es trobin correlacionats amb els ingressos.
- Les despeses només seran deduïbles si es pot acreditar que s'han ocasionat en l'exercici de l'activitat i que siguin necessaris per a l'obtenció d'ingressos, i sempre que es puguin justificar mitjançant l'original de la factura i registrat en els llibres-registre, que amb caràcter obligatori els contribuents han de realitzar
- No tindran la consideració de despesa deduïble les aportacions a mutualitats de previsió social, excepte que actuïn com a alternatives al RETA.

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

Tant les despeses d'adquisició com d'altres relacionades amb el vehicle són deduïbles sempre que es pugui justificar que el vehicle és d'ús exclusiu per a l'activitat, si no, no seran deduïbles. En qualsevol cas sempre hi ha el risc del criteri contrari de l'AEAT, freqüent en revisions i inspeccions, igual que passa amb les dietes.

Les despeses associades al vehicle i que per tant segueixen el mateix criteri anterior:

Combustible:
Sol·licitar sempre una factura amb IVA i en la qual aparegui la matrícula del vehicle.

Autopista:
Sol·licitar obligatòriament factura amb IVA.

Manteniment de vehicle:
Sol·licitar al taller factura amb l'IVA i que hi consti la matrícula del vehicle

Impost de circulació:
És deduïble el 100%

Impost de matriculació:
S'amortitza anualment, juntament amb el valor del vehicle.

Assegurança del vehicle: És deduïble com a despesa, tant a tercers com a tot risc.

Pàrquing:
Sol·licitar factura amb IVA i matrícula del vehicle

Pupul·latge
mensual d'un pàrquing en l'habitatge habitual no és deduïble.

Material d'oficina:
Sol·licitar factura amb IVA

Transports: Si no posseeix vehicle de propietat i ha d'utilitzar taxis, etc. es pot incloure els comprovants com a despesa de desplaçament (amb la factura corresponent).

Si posseeix vehicle de propietat destinat en exclusiva a l'activitat, únicament podrà deduir els mitjans de transport com a despesa sempre que tingui el vehicle en reparació o bé hagi d'efectuar un viatge de llarg recorregut (avió, tren, etc.)

Hotels i restaurants: pel que fa a despeses de manutenció (menjars), existeix un límit diari de la mateixa de 26,67€. Ha d'estar justificada amb FACTURA NOMINATIVA i PAGADA AMB VISA. Si es compleixen aquests requisits, es pot desgravar tant per IVA com per a IRPF. (Recordem que l'AEAT no considera com a IVA deduïble les invitacions a clients).

Telèfon, electricitat i aigua: el telèfon mòbil d'ús professional és deduïble al 100%. Si hi ha una part d'ús personal no seria deduïble cap import de la factura, així que és recomanable disposar de dues línies diferents, una professional i una altra personal.

Si té afecte a l'activitat un local exclusiu per exercir l'activitat el telèfon, internet i subministraments corresponents també seran deduïbles.

Implicacions i obligacions fiscals i de previsió social quan s'inicia una activitat per compte pròpia

Obligacions fiscals i comptables

Llibres registre obligatoris

Exemple de factura i obligacions formals

Relació de les principals despeses i criteris de l'administració tributària

Subministraments de casa (llum, gas, aigua, internet,...): el primer requisit és comunicar a l'AEAT i a l'Ajuntament on es resideixi (qui procedirà a cobrar la corresponent taxa de recollida de residus industrials) que hi ha una part de l'habitatge habitual destinat a despatx professional.

Comunicat això, la manera de desgravar les despeses és la següent:

- Es calcula el 30 % de la factura i sobre aquesta factura es passa com a despesa la part proporcional dels metres que constin com a despatx professional. Per exemple: 25 % declarat com a despatx i factura de llum de 80 €. El 30% serien 24 € i d'aquests 24 € es passaria com a despesa un 25 %, és a dir 6 €.

Autònoms: És obligatori donar-se d'alta del RETA o d'HNA amb la mateixa data que l'alta en el cens de professionals de l'AEAT, i és despesa deduïble.

Col·legi oficial: En cas de professions de col·legiació obligatòria, com la d'arquitecte, tant les despeses d'alta com les quotes periòdiques són deduïbles.

Lloguer de despatx: Si lloga un local o despatx per desenvolupar la seva activitat, el lloguer del mateix és deduïble. En ser local comercial, ha d'anar amb IVA desglossat i IRPF.

lloguer vehicle: Demanar sempre factura amb IVA desglossat.

Immobilitzat material: El mobiliari que es compri per equipar un despatx i altres estris (vehicle, ordinador, etc.) són deduïbles en concepte d'Amortització. L'IVA és deduïble al moment de l'adquisició.

Interessos crèdit: Una compra d'un bé afecte a l'activitat a crèdit, els interessos del mateix són deduïbles (a partir de l'alta de l'activitat)

Amortitzacions: Se solen aplicar a final d'any, els percentatges que marca la Llei.

Lísing/renting: És un sistema més de finançar qualsevol immobilitzat. Les quotes que es paguen d'IVA són deduïbles, i les quotes d'interessos i capital són deduïbles com a despesa. Ha de justificar l'exclusivitat si es tracta d'un vehicle.

Assessoria fiscal: Si les obligacions fiscals derivades de la seva activitat professional les delega en una assessoria fiscal, els honoraris els podrà deduir.

Col·laboradors: Si té al seu càrrec col·laboradors professionals que li ajudin a desenvolupar la seva Activitat han d'emetre-li una factura amb la retenció i l'IVA corresponent, sobre els ingressos que percebi.

Cursos de reciclatge professional: Despesa deduïble per a l'activitat professional.

Primes d'assegurança de malaltia: Són deduïbles les quotes pagades pel contribuent i el seu cònjuge o descendents que convisquin amb ell, amb el límit de 500 Euros anuals per cadascuna de les persones assenyalades anteriorment.

OFICINA INICI A LA PROFESSION

www.arquitectes.cat/ca/oficina-inici-professio

Barcelona

T. 93 306 78 03

Comarques Centrals - Manresa

T. 93 875 18 00

Comarques Centrals - Vic

T. 93 889 26 91

Ebre

T. 977 44 19 72

Girona

T. 972 41 27 27

Lleida

T. 973 23 40 51

Tarragona

T. 977 24 93 67